

TABORIŠČNIK

Štev. 32., Leto I.

ŠPIRAL NA DRAVI

Sobota 14. decembra 1946.

OMEJITEV PRAVICE VETA

NEW YORK. Na seji glavne skupšine Združenih narodov so včeraj razpravljali in sklepali o pravici veta, o razorožitvi, o številu vojaških edinic, ki jih imajo poedine države na tujem. Na dnevnem redu je bilo glasovanje o avstralski resoluciji o omejitvi pravice veta v Varnostnem svetu. Resolucija zahteva omejitev pravice veta v toliko, da ni ovirano redno in pospešeno delo v Varnostnem svetu. Proti resoluciji je nastopil Molotov, ki je med drugim dejal, da so nasprotniki veta v prvi vrsti oni, ki prikrito ali neprikrito podpirajo Frankovo Španijo. Avstralska resolucija je bila sprejeta s 36:6 glasovi. 11 zastopnikov se je glasovanja vzdržalo. Proti se glasovale zastopniki držav tako imenovanega slovanskega bloka. V nadaljnjem poteku se je govoril ameriški zunanji minister Byrnes, ki je dal podrobne informacije o številu ameriških vojaških sil, ki se trenutno nahajajo na tujem. Byrnes je odločno zavrnil očitek, da bi navzočnost ameriških vojaških edinic v nekaterih držav pomenila nevarnost za svetovni mir. Amerika je imela v pretečeni vojni izven domovine pod orožjem več kot 5 milijonov vojakov. Danes jih ima nekaj manj kot 550.000. Te čete so razporejene po Nemčiji, Avstriji, Julij-ski krajini, po Japonskem in na Koreji. Na izrecno željo kitajske vlade imajo Združene države na Kitajskem še 19.000, ki pa bodo v kratkem demobilizirani. Vendar je to število znatno nižje kot je število ruskih čet v južni Mandžuriji. - V političnem odboru ZN pa je bil sprejet predlog glavni skupščini, da odobri načrt za splošno razorožitev. Če bo ta predlog v glavni skupščini sprejet, bo Varnostni svet izdelal načrt za razorožitev.

FRANCIJA ŠE NIMA VLADE

PARIZ. Francoska vlada še vedno ni sestavljena. Blum ima velike težave, ker komunisti trmasto nasprotujejo široki koalicijski vladi narodne edinstvi. V resoluciji, ki so jo včeraj izdali ponavljajo svoje stališče proti vladi narodne edinstvi in pravijo, da ne bodo stopili v Blumovo vlado, dokler jim ne bo jasno, kakšna bo Blumova politika. Blum sam pa je včeraj nadaljeval s konzultacijami in je zvečer izjavil, da bo svoje napore pospešil tako, da upa da bo vlada sestavljena danes zvečer. Računajo na koalicijsko vlado MRP, komunistov, socialistov, radikalov in zmernih konservativcev. Po razdelitvi še praznih mest je v senatu sedaj moč poedinih strank naslednja: MRP 74, komunisti 73, socialisti 44, radikalni 28.

MADRID. Španska vlada je včeraj razpravljala o situaciji, ki je nastala, ko je glavna skupščina ZN sprejela sklep o odpoklicu diplomatskih zastopnikov. Vlada gleda mirno na nastali položaj, vendar ugotavlja, da pomeni sklep

glavne skupščine ZN "strašen precedenčni primer", ki ga bo večina držav še obžalovala. Poznava se, da bo britanski veleposlanik v skladu z gornjim sklepom glavne skupščine ZN v kratkem zapustil Madrid na poziv svoje vlade.

INDIJA - REPUBLIKA

Med tem ko je Churchill v britanskem parlamentu grajal indijsko politiko vlade ter dejal, da poprej v 30 letih v Indiji ni bilo toliko mrtvih, kolikor jih je bilo v sedanjih 4 mesecih, ker v indijski ustavodajni skupščini niso zastopani vsi deli indijskega prebivalstva, je pa v Novih Delhih ministrski predsednik nove indijske vlade Pandit Nehru izjavil, da je bil v Londonu razočaran, nakar je predlagal, naj ustavodajna skupščina razglasi "neodvisno, suvereno indijsko republiko".

NAPOVED AMERIŠKOGA GENERALA.

Iz Los Angelesa poroča agencija UNITED PRESS: Namestnik štabnega načelnika ameriškega letalstva, general Baker, je časnikačem imel predavanje, v katerem je svareč opozarjal, da Amerika še nikoli ni bila v taki nevarnosti kakor je zdaj. Odločno in jasno je izjavil: "Nova vojska bo!"

Baker je od industrijcev in delavcev zahteval, naj vsekekor najdejo možnost, da bodo svoje spore poravnali, zakaj ameriška industrija je bila tista, ki je zadnje vojsko dobila. Nato je nadaljeval general Baker:

"V nekaj kratkih letih bodo že delovali orjaški raketni izstrelki, ki bodo leteli z naglico 5.000 do 6.000 milj na uro ter bodo nosili 10 do 20 ton eksplozivnih snovi ali atomskih nabojev. Prvikrat bo sovražnik mogel Ameriko zadeti, ko se bomo mi še le pripravljali."

POROČANJE O MOSKOVSKI KONFERENCI.

Dopisnik agencije United Press Harrison Salisbury, ki je leta 1944 osem mesecev bil v Moskvi, zdaj piše v newyorških listih o prihodnjem sestanku "velikih štirih" v Moskvi, ki se bodo tam sešli h konferenci meseca marca:

"Konferenca zunanjih ministrov, ki bo prihodnjega marca v Moskvi, bo sovjetske oblasti prisilila, da bodo morali svojo tiskovno politiko temeljito spremeniti. Zdaj morajo vsi zunanji dopisniki v Sovjetski zvezi svoja pisana poročila predlagati cenzurnik oblastem. Brez šifa sovjetskega cenzorja nobeno poročilo ne sme iz Rusije. Cenzuriranje traja, če gre za kako "košljivo" stvar, večkrat po več dni. Jasno je, da tako ravnanje ob veliki mednarodni konferenci nikakor ni mogoče. Ne moremo si pa misliti, da bi - kakor se doslej večkrat dogaja - poročilo delno ali v celoti zapadlo rdečemu svinčniku. Sicer bi svet o marsikaki stvari ne mogel sploh nič zvedeti."

D R O B N E N O V I C E

O Palestini sta se zdaj sporazumela Bevin in Byrnes. Posledje bo sta v palestinski politiki oboje državi sporazumno nastopali.

Za švicarskega predsednika za leto 1947 je bil izvoljen dr. Philip Etter.

Franciji grozi velika kriza, ker iz Porurje prihaja premoga, ameriški premog pa

radi stavke zastal. Zato bodo od 22. dec. do 7. januarja stale vse tovarne, razen tistih, ki imajo najnujnejša dela.

Teroristična organizacija v Londonu, ki se imenuje "Narodna garda", je zažgala judovsko sinagogo ter zagrozila: judovski teroristi v Palestini ne bodo odnehali, bo ta organizacija na njihov teror odgovorila s terorjem.

Ključ izgubljen /od taborišča do reann. kraljeva. - Oddati v upravi.

Uzgubil sem molitv. "Kristus kraljuj". Pošten najditelj naj ga odda v naši upravi.

BEGUNCI DELAJO

Na željo in v navzočnosti šefa delavskega urada vojaške vlade na Salzburškem opt. V. Bistany je vodja salzburškega delavskega urada dr. Pfitzner javnosti dal daljšo izjavo o delovanju beguncev na Salzburškem. Iz te izjave posnemamo tele podatke po poročilu "Salzburgerzeitung" od 12. decembra:

Pri zadnjem štetju zaposlenih oseb v deželi so našteali dne 17. novembra 1945. vsega skupaj 96.171 zaposlenih ljudi, med njimi 9409 inozemcev, kar pomeni 10%.

Zdaj pa je na Salzburškem v taboriščih in zunaj njih /tukaj pa niso všteti niti Judje niti politični pregonjanci/ 26.747 beguncev. Izmed teh jih 12.197 živi v taboriščih, 14.550 pa zunaj taborišč. Med njimi je 14.167 pripadnikov Združenih narodov. Izmed teh jih 9519 živi v taboriščih, 4648 pa zunaj. Bivšim sovražnim državam pripade 12.580 beguncev, izmed katerih pa jih je le 2678 v taboriščih. Posebej je treba šteti nemško govoreče begunce /one iz Nemčije in Volksdeutsche/ ki jih je vsega skupaj bilo mogoče ugotoviti 11.000, med njimi jih je 3908 bilo v taboriščih. Med onimi 26.747 begunci, ki so bili zgoraj omenjeni, jih dela zdaj 13.039, torej okoli 50%. Zl. sti mnogo dela tistih beguncev, ki so pripadniki Združenih narodov, katerih izmed 14.167 dela 7253. Izmed 12.580 pripadnikov bivših sovražnih držav jih dela 5804.

Med vsemi del. voi, ki so na Salzburškem zaposleni, je zdaj /27.11.1946/ 20% tujcev. "S tem je tudi izvršen očitak - eklepa poročevalca dr. Pfitzner - češ da so begunci sami delomržeži. Bilo je spočetka nekaj težav, toda njihova disciplina in pridnost je vsak dan večja."

SOCIALDEMOKRACIJA IN KRŠČANSKI DEMOKRATI.

Zgodov. razvoj v prihodnje nam daje slutiti izvolitev socialističnega voditelja Leona Bluma za predsednika franc. ske vlade. Znan je, da je nasprotnik komunizma. V tem pogledu opozarjamo na včerajšnji članek, ki smo ga prinesli iz francoskega lista "Temps Present", ki nekoliko napoveduje potrebo, da se bodo socialisti morali združiti s krščanskimi demokrati v Franciji, če se hočejo izogniti katastrofi. Nekaj podobnega se dogaja zdaj v Nemčiji, kakor nam kažejo besede, ki jih je govoril te dni Hessenski ministerski predsednik socialist /socialdemokrat/ Karl Geiler. Ta je kakor poročala agencija UR, dal njemu 11. t.j., te le izjavo:

V zahodni Nemčiji je socialdemokracija krenila na pet, ki kaže odnik od komunizma in ozko približevanje krščansko-demokratski Uniji. Govoreč o neugodnih posledicah spojitve komunistov in socialdemokratov, kar ni šlo brez nesilja, v. znatno socialistično stranko v ruski zoni, je nato prešel na ozko sedelovanje med socialdemokrati in krščansko socialno stranko, ko se se delala ustave za Hessensko, Württemberško, Badensko in Bavarsko. Iz tega je izvajal možnost, da bi se ti stranki v prihodnje združili v trden blok, čeprav zdaj za te končne načrte še niso pripravljani.

Jaslice bodo izšle prihodnji torek - predn. ročila sprojoma trgovina v baraki O in knjigoveznica bar.

.13.

Čitanka za 4. razred gimnazije neprodaj. Naslov v upravi "Taboriščnika".

RESNICA O BEGUNSKI PREHRANI

V dunajskem "Weltpresse", ki je izdaja britanske informativna služba, dne 10. decembra beremo ta le članek, ki se peča z begunsko prehrano in ovrže neresnične govornice, razširjene med avstrijskim prebivalstvom. Članek je izšel v glavnem kot uradni odgovor na trditve avstrijskega zunanjšega ministra dr. Gruberja o tem vprašanju. Članek se glasi:

"Pred nekaj časa je zunanji minister doktor Gruber izjavil, da begunci v Avstriji dobivajo vsak dan hrane v vrednosti 2000 kalorij, med tem ko navadni avstrijski potrošnik dobiva zgolj 1200 kalorij. /Ta izjava je bila izrečena poprej, predešne kalorije bile povišane/. "Weltpresse" je sklenila o tej zadevi poizvedovati. Od oblasti, ki so odgovorne za begunce v britanski zasedbeni coni, je dobila tale pojasnila:

Vsaj za to cono je dr. Gruberjeva izjava docela napačna. V teoriji dobivajo begunci /sorazmerno z njihovim delom/ prav tako prehrano kakor avstrijsko prebivalstvo. Rekli smo, da v "teoriji", ker begunci v resnici znatno manj dobivajo. Vsak odkritosrčni Avstrijec bo priznal, da razmeroma le malo Avstrijcev živi zgolj od uradnih živilskih obrokov. Prav gotovo pa ne kmetje in poljedelski delavci. Kar pa se tiče mestnega prebivalstva, tudi za nje sorodniki na deželi in živilski paketi iz inozemstva pomenijo že precejšnjo razliko; prav tako, kakor črna borza, za katero gre poldrugokrat več denarja za nakup živil kakor za uradne obroke v vsej Avstriji. Tako se glasi cenitev, ki so jo izvedli britanski uradni krogi.

Na drugi strani pa beguncem prvi ali drugi posebni vir le redkokdaj prideta v prid glede prehrane. Vrhu tega pa imajo zavezniške oblasti, ki morajo oskrbovati UNRRA-ina taborišča, v krajih, kjer se vpliv nacionalnega socializma v okviru krajevnih oblasti še močno čuti - in takih krajev je še - večkrat velike težave, ko hočejo za begunce preskrbeti pripadajoče jim obroke.

Zadnji čas je, da popravimo splošno razširjeno zmeto o beguncih. Čeprav žive v UNRRA-inih taboriščih, jih UNRRA vendarle neposredno ne preživlja. Nasprotno vse UNRRA-ine dobave UNRRA brezplačno oddaja avstrijskim oblastem, ki nato same odkazujejo UNRRA-inih taboriščem pripadajoče obroke. To dati pa moramo, da so begunci še v nečem drugem na slabšem kot Avstrijci. Ne morejo dobiti nobenih nakaznic niti za obleko niti za čevlje, najsi bi bili tega še tako potrebni. V takih okolnostih nikakor ni čudno, če se marsikateri izmed njih, kakor toži dr. Gruber, zateka k tihotapstvu in črni barzi. Končno pa bi še radi opozorili, da ni v zavezniški politiki, da bi begunce razvajala, pač pa jih hoče napotiti, naj bi se čim prej vrnili v svoje dežele."

Tako se glasi ta uradni članek. Pričakovali bi, da ga bodo tukajšnji črnači listi v interesu resnice in pravičnosti ponatisnili.

INDIJA IN KATOLIKANI

Indija je stopila v novo zgodovinsko razdobje, ko je dobila svojo vlado in samoupravo. V novi indijski parlament je stopil tudi zastopnik katoličanov. Vendar razmere tam še davno niso urejene kakor dokazujejo vedno novi spopadi med Indijci in mohamedanci. Ker se muslimani drže ob strani, je tudi indijska konferenca v Londonu bila brez uspeha. Vse to močno zanima katoličane. Zato so se v Bangalore zbrali katoliški nadškofje iz vse Indije, ki so obravnavali vsa pereča vprašanja indijskega javnega življenja. Kolikor je doslej znano, v krvavih spopadih med Indijci in mohamedanci niso trpeli škode niti katoličani niti katoliške ustanove.